

แนวทางการจัดทำต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคนตามระบบต้นทุนฐานกิจกรรม
และการเปรียบเทียบกับระบบต้นทุนแบบดั้งเดิม

เลิศลักษณ์ มุลดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นหนึ่งส่วนของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี

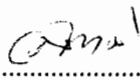
คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

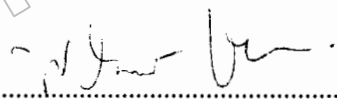
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ เลิศลักษณ์ มุลตา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

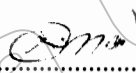
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

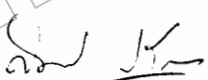

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ สุชาติ เหล่าปรีดา)

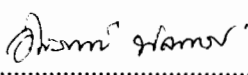

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ศิลป์ชัย ปวีณพงษ์พัฒน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....ประธาน
(ดร.พรวิวัฒน์ ชาญสุวรรณ)


.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุชาติ เหล่าปรีดา)


.....กรรมการ
(ดร.ศิลป์ชัย ปวีณพงษ์พัฒน์)


.....กรรมการ
(ดร.อิสราภรณ์ พลนารักษ์)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา


.....คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)

วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลาย ๆ ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา อาจารย์ที่ปรึกษางานวิทยานิพนธ์ ท่านได้สละเวลาอันมีค่าชี้แนะแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล รวมทั้งข้อเสนอแนะอันทรงคุณประโยชน์ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างถูกต้องและถูกวิธี ขอขอบพระคุณ ดร.ศิลป์ชัย ปวีณพงษ์พัฒน์ และ ดร.สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ ที่ชี้แนะและให้คำปรึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสำเร็จลุล่วงด้วยดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านของโรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อข้อมูลของหน่วยงานและข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และอาจารย์สุมนา เสือเอก รวมถึงญาติ พี่น้อง เพื่อนร่วมงานที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นกำลังใจในการศึกษาด้วยดีตลอดมา

คุณประโยชน์ใด ๆ หากจะมีอันเนื่องมาจากการงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา คณาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งถือเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายได้ ทั้งนี้หากมีข้อบกพร่องประการใดในงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยยินดีน้อมรับคำชี้แนะจากท่านผู้รู้เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป

เลิศลักษณ์ มุลตา

47920801: สาขาวิชา: การบัญชี; บข.ม. (บัญชีมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: ระบบต้นทุนดั้งเดิม/ระบบต้นทุนฐานกิจกรรม/ต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคน

เลิศลักษณ์ มุลตา: แนวทางการจัดทำต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคนตามระบบต้นทุนฐานกิจกรรม และการเปรียบเทียบกับระบบต้นทุนแบบดั้งเดิม (GUIDELINES FOR THE PRODUCTION COST PER STUDENT AS ACTIVITY BASED COSTING SYSTEM AND COST COMPARED TO TRADITIONAL SYSTEMS) อาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ :สุชาติ เหล่าปรีดา, บข.ม., ศิลปชัย ปวีณพงษ์พัฒน์, บข.ค. 126 หน้า ปี พ.ศ. 2554.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคนตามระบบต้นทุนฐานกิจกรรม และเปรียบเทียบกับระบบต้นทุนแบบดั้งเดิม กรณีศึกษา โรงเรียนตัวอย่างศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 การเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนนักเรียนย้อนหลัง 3 ปี (ปีการศึกษา 2550-2552) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคนพบว่า ระบบต้นทุนฐานกิจกรรมมีต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคนน้อยกว่าระบบต้นทุนแบบดั้งเดิม สาขาวิชาการบัญชี ร้อยละ 5.24 สาขาวิชาการขาย ร้อยละ 13.91 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ร้อยละ 21.36 2) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคนพบว่า ระบบต้นทุนฐานกิจกรรมมีต้นทุน การผลิตนักเรียนต่อคนมากกว่าระบบต้นทุนแบบดั้งเดิม สาขาวิชาการบัญชี ร้อยละ 30.92 สาขาวิชาการตลาด ร้อยละ 19.23 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ร้อยละ 14.15

47920801: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC. (ACCOUNTNG)

KEYWORD: TRADITIONAL COSTING SYSTEMS/ACTIVITY BASED COSTING
SYSTEMS/ PRODUCTION COST PER STUDENT

LERDLUK MOOLTA : GUIDELINES FOR THE PRODUCTION COST PER
STUDENT AS ACTIVITY BASED COSTING SYSTEM AND COST COMPARED TO
TRADITIONAL SYSTEMS. THESIS ADVISORS: SUCHART LAOPREECHA, M.ACC,
SILAPACHAI PAWEENAPONGPAT, Ph.D., 126 P. 2011

This study aims to guide the preparation of the production cost per student based activity based costing system. And compare the cost of traditional systems. This study, Sample study school. By level of education and academic success of students who study in the academic year 2552 to collect the number of students the previous 3 years (year 2550-2552) analysis of data mean and percentage.

The results showed that: 1) Certificate of vocational education, production costs per person were students. Activity based costing system is the production cost per student is less than the cost of traditional systems. Accounting 5.24 percent, Selling 13.91 percent, Business Computer 21.36 percent, 2) Diploma of vocational education, the production cost per student was found that activity based costing system production costs per student more than the cost of traditional systems. Accounting 30.92 percent, marketing 19.23 percent, Business Computer 14.15 percent.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับต้นทุน.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับต้นทุนแบบดั้งเดิม.....	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับต้นทุนฐานกิจกรรม.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	46
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
สรุปวิธีดำเนินการศึกษา.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	114
อภิปรายผลการวิจัย.....	120
ข้อเสนอแนะ.....	122
บรรณานุกรม.....	123
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	126

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3-1 ศูนย์กิจกรรมและกิจกรรมการผลิตนักเรียน.....	34
3-2 ร้อยละของการจัดสรรค่าใช้จ่ายการผลิตตามงบประมาณ (ใช้จริง) เข้าสู่กิจกรรม.....	35
3-3 กิจกรรมและตัวผลัดกันต้นทุน.....	41
4-1 จำนวนนักเรียนของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชา.....	47
4-2 จำนวนนักเรียนของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชา.....	48
4-3 จำนวนนักเรียนของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2552 จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชา.....	48
4-4 จำนวนบุคลากรของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2550 - 2552.....	49
4-5 งบประมาณต้นทุนการผลิตจริงของโรงเรียนตัวอย่างศึกษาปีการศึกษา 2550-2552.....	50
4-6 ต้นทุนการผลิตจำแนกตามส่วนประกอบของต้นทุนผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนตัวอย่างศึกษาปีการศึกษา 2550.....	52
4-7 ต้นทุนการผลิตจำแนกตามส่วนประกอบของต้นทุนผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2551.....	53
4-8 ต้นทุนการผลิตจำแนกตามส่วนประกอบของต้นทุนผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2552.....	55
4-9 ต้นทุนการผลิตของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2550 - 2552.....	56
4-10 ค่าแรงงานทางตรง จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2550.....	57
4-11 ค่าแรงงานทางตรง จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2551.....	57
4-12 ค่าแรงงานทางตรง จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2552.....	58
4-13 ค่าใช้จ่ายการผลิต จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2550 - 2552.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-14 ต้นทุนการผลิตนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของโรงเรียน ตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2550.....	61
4-15 ต้นทุนการผลิตนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของโรงเรียน ตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2551.....	62
4-16 ต้นทุนการผลิตนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของโรงเรียน ตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2552.....	62
4-17 ต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคน จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของโรงเรียน ตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2550 - 2552.....	64
4-18 สรุปต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคนของโรงเรียนตัวอย่างศึกษาในช่วงปีการศึกษา 2550 - 2552.....	65
4-19 ต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคน ผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2552 จำแนกตาม ระดับการศึกษาและสาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา	66
4-20 ต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิตของโรงเรียนตัวอย่างศึกษาปีการศึกษา 2550 - 2552.....	67
4-21 ร้อยละของการจัดสรรค่าใช้จ่ายการผลิตตามงบประมาณ (ใช้จริง) เข้าสู่กิจกรรม.....	69
4-22 จัดสรรค่าใช้จ่ายการผลิตเข้ากิจกรรม ปีการศึกษา 2550.....	71
4-23 จัดสรรค่าใช้จ่ายการผลิตเข้ากิจกรรม ปีการศึกษา 2551.....	77
4-24 จัดสรรค่าใช้จ่ายการผลิตเข้ากิจกรรม ปีการศึกษา 2552.....	83
4-25 จัดสรรค่าใช้จ่ายการผลิตเข้ากิจกรรม ปีการศึกษา 2552.....	86
4-26 จำนวนตัวผลิตภัณฑ์แต่ละกิจกรรมและการจัดสรรเข้าแต่ละระดับการศึกษาและ สาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2550.....	90
4-27 จำนวนตัวผลิตภัณฑ์แต่ละกิจกรรมและการจัดสรรเข้าแต่ละระดับการศึกษาและ สาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2551.....	92
4-28 จำนวนตัวผลิตภัณฑ์แต่ละกิจกรรมและการจัดสรรเข้าแต่ละระดับการศึกษาและ สาขาวิชา ของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2552.....	94
4-29 ต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิตตามกิจกรรมแยกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของ โรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2550.....	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-30 ต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิตตามกิจกรรมแยกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของ โรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2551.....	99
4-31 ต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิตตามกิจกรรมแยกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของ โรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2552.....	102
4-32 ต้นทุนการผลิตนักเรียน ตามระบบต้นทุนฐานกิจกรรม จำแนกตามระดับการศึกษา และสาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2550.....	105
4-33 ต้นทุนการผลิตนักเรียน ตามระบบต้นทุนฐานกิจกรรม จำแนกตามระดับการศึกษา และสาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2551.....	106
4-34 ต้นทุนการผลิตนักเรียน ตามระบบต้นทุนฐานกิจกรรม จำแนกตามระดับการศึกษา และสาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2552.....	106
4-35 ต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคน ตามระบบต้นทุนฐานกิจกรรม จำแนกตามระดับ การศึกษาและสาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ปีการศึกษา 2550 – 2552.....	107
4-36 สรุปต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคน ตามระบบต้นทุนฐานกิจกรรม ของโรงเรียน ตัวอย่างศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2550 - 2552.....	108
4-37 ต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคน ผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2552 ตามระบบต้นทุน ฐานกิจกรรม จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา..	109
4-38 เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคน ผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2552 ตาม ระบบต้นทุนฐานกิจกรรมกับระบบต้นทุนแบบดั้งเดิม จำแนกตามระดับการศึกษา และสาขาวิชาของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา.....	111
5-1 ต้นทุนการผลิตนักเรียนตามระดับการศึกษาและสาขาวิชา ระบบต้นทุนแบบดั้งเดิม ของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2550-2552.....	115
5-2 ต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคน โดยเฉลี่ยของผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2552 จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชา ระบบต้นทุนแบบดั้งเดิม ของโรงเรียน ตัวอย่างศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2550-2552.....	115
5-3 ต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิตตามกิจกรรม ของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ในช่วง ปีการศึกษา 2550-2552.....	117

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5-4 ต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิตตามกิจกรรม จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชาของ โรงเรียนตัวอย่างศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2550 - 2552.....	118
5-5 ต้นทุนการผลิตนักเรียนตามระดับการศึกษาและสาขาวิชา ระบบต้นทุนฐานกิจกรรม ของโรงเรียนตัวอย่างศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2550-2552.....	119
5-6 ต้นทุนการผลิตนักเรียนต่อคน โดยเฉลี่ยของผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2552 จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชา ระบบต้นทุนฐานกิจกรรม ของโรงเรียน ตัวอย่างศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2550-2552.....	119

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
1-2 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ต้นทุนแบบดั้งเดิม.....	5
1-3 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ต้นทุนฐานกิจกรรม.....	6
2-1 เปรียบเทียบแนวคิดพื้นฐานของวิธีการคิดต้นทุนแบบเดิมกับวิธีคิดต้นทุน ฐานกิจกรรม.....	17
2-2 แนวคิดมุมมองต้นทุน.....	18
2-3 พฤติกรรมค่าใช้จ่ายของกิจกรรมระดับหน่วย.....	19
2-4 พฤติกรรมค่าใช้จ่ายของกิจกรรมระดับชุด.....	20